

LC
45

2

Carles Rn

Carles Rn

l 21518

Impr. ^{pt}
1111

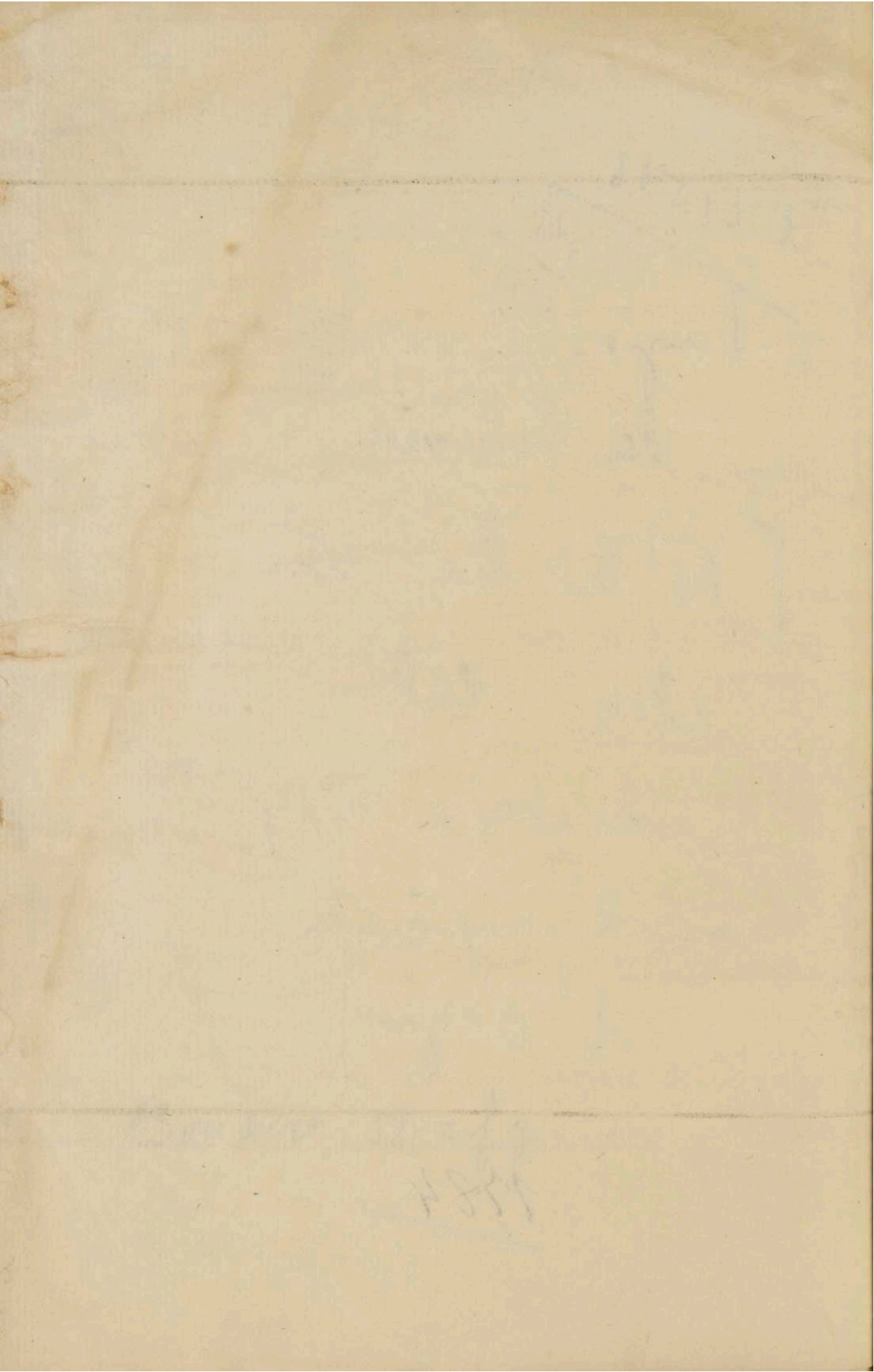
de Esten

[N' hi ha un

atre del

mateix any
a l'impremta
d'orga)

1784

PRUDENT RAONAMENT,

QUE FÀ PEPO CANELLES A LES DAMETES
de *escalera abaxo*, demostranles los perjuins
de las sues modes.

NI sé per aon tinc de eixir,
ni sé per aon tinc de entrar,
ni sé per aon pendre el fil,
ni sé per aon traure el cap
de una madeixa enredrada,
sense creu, ni centenar.
Sagrat, éste si que es *tiempo*!
no ho dic per lo temps que fa,
no per la gran centuria
que alcancém tan singular.
Quite allà el siglo de oro;
quede el de plata à un costat;
de coure, ni el de ferro
no tenen que traure el cap.
Este es el *siglo de siglos*,
que uns diuen de novetats,
altres com yo, *verbo gracia*,
diuen *siglo de la fam*.
Cóm de la fam, Cavallers?
Xó es poc, y mal parlat.
Ha vist en jamai Valencia
tanta broma, sagrat!
Quant se ha vist tan pentinada?
Quant en tan noble realz?
Quant en tants de flocs, y llistes,
en tanta marcialitat?
A tot hom de goig reventa;
es crec ser enfermetat,
se patixen de un vapor,
se es diu *flato Mexicà*,
mes clar *flato de bosa*.

Si señor, y es tan gran mal,
que encara es pijor que roña,
y son tan dissimulats,
que puto à qui meñs lo amostra,
fantasia general:
tots bolen donar à entendre
que tenen, pero no fám;
pobra Valencia, en tal terme,
quánt perdudissima estás!
lo mateix es que prediquen
assi, que en lo plá de Quart.
Boleu saber, que es la causa
per qué en éstos poc fruit fan
les Missions en la Quaresma?
yo os ho diré: à predicar
comenza un gran Missioniste,
reprenint en gran afán
lo escandalós de les modes,
y els fins de elles tan fatals;
pero casi tots se diuen,
cada hu allà en son pensar:
no vá per mí eixa indirecta;
eixe texto à mí no em cau.
Aixi que fora una mola
de molí sinse forát,
y vorien quants, y quantes
quedarien sinse nas.
Tal volta estant tots podrits,
ningú se encontra cucat,
y hu diu: *cóm à fulanét*
en mig la tecla ha tocat!

ya

ya loy diré en encontrarlo.
 Laltre estarà en altra part
 oint el mateix assumpte,
 y el mateix concepte fá;
 de modo, que es per demés
 de aqueste punt predicar.
 Si la que entra en polanesa,
 polaca torna à ser ya;
 si el que ha parlat en la Esglesia,
 torna en la Esglesia à parlar;
 si la caramba es caramba,
 y la union union: sagrat,
 no es per demés ferse trozos
 en lo Pulpit? guarda el cap!
 cada cabró que sarregle,
 el bando de Alcoy. Caram,
 encara voleu collites?
 ha! cudols com à tabals,
 que os remachuquen los caixcos,
 y feros morir de fam.
 No es vergoña, vive crispos,
 el veure aquesta Ciutat,
 que es lo ramellet de gracia,
 el espill de Cristiandat,
 la maravella del Orbe,
 y el modelo de lleals,
 feta asquerosa centina
 de infamies, y de treballs?
 y el motiu? *yo os lo diré:*
 La causa de tot lo mal
 es un Duende, que es diu *moda:*
 ha, locos, y loques, ha!
 com ploraréu algun dia
 les modes de Satanás.
 Poden seguirse les modes,
 dieu, y la lley guardar:
 pero perdre haciendes, vides,
 families, honres, y anar
 encadenant mil tramoyes

tots al infern pas à pas,
 es cert que es causa la moda,
 yo trauré el gatét del sac.
 Veniu, digaume, qué es moda
 de color un tros de drap,
 una llista, unes evilles,
 quatre bolláts, dos retalls,
 cofia, y sombrero de broma,
 y al fi, tot falta de cap:
 y per assó tanta ansia,
 tants mals ratos, tant de afán!
 Señor, que aixó es *chico pleyta*
 y assumpte de vint reals:
 Com no passára de ahi,
 y fora gasto anual,
 no se perdrien les cases;
 pero si assó es cotidiá,
 y de un dia pera altre
 ya eixiu tots diferenciats.
 Hui es la Prusiana un vestit,
 demá es la union, ya hau mudat
 huitcents trenta y dos colors
 en tot lo vestit usau:
 y qué noms tan fora terme!
 Tots los colorits de abans
 se adequaben à lo propi:
 blau de cel, à ell semejant;
 violeta, à la violeta,
 y així els demés: pero enguant
color de pulga, Isabela,
Panzacola, Gibraltar,
sombra de pozo, musú,
 flautes, clarins, y timbals;
 hasta el lodo de Madrid
 entre els colors rogle fá.
 Sagrat, quánta es la locura,
 y quánt son els desbarats,
 que pera anar à la moda
 os forgen, y eixecutau!

xos flocs, eixes carambes,
es escofies tan grans,
os poden servir de alforches,
qué, ni qué son del cás?
es bufandes tan fines
bre els pits, *digo, què tal?*
crec que son vidrieres
ra mirar à la mar;
que sobre la gran tumba,
e per cotilla portau,
les ulleres de batre
es pot lo fondo alcanzar.
 dihuen despeñadero,
el que es plega à despeñar
tre el despeño, y empeno,
no pot alzar el cap;
ro no es de avergoñit,
e aixó podria passar:
falt de forces, y plata,
e es enfermetat apart.
baixem, pues, al calcér!
ruru, y com bruñirá:
ro mes valdrá deixaro,
que es puntét delicat.
ls una pregunta, giques,
bulc fer, pues gala tal,
mpleos, y sou molt doble
stros caps regentarán:
ai es ton marit? un Platér:
rat al altre costat;
pots gastar or, y plata,
es trata en eixos metalls;
ro cuidado en lo coure,
e no es or acrisolat.
el teu señor? es Barbér:
les de bades tindrás,
sempre que et torne à casa
et faltarán novetats.
tú? el meu Sastre: caramba!

de retalléts vestirás;
no escrupuleges la zarpa,
que bó la cañada fá.
Y el teu es? Sabatér: dále!
escotadeta anirás:
pero guardat els delluns
no te zurre el cordová.
El teu? *Tratante de seda,*
y Maestro Colegial,
Ave Maria Purissima!
Bellutér à son manar:
echa otra sardina al fuego.
Caps de pesa sobrarán
pera tacons, y cotilles,
dita doble, y sopa en alls.
El teu diu que es Albardér?
tiranes no et faltarán;
pero cuidado la albarda.
Gica, y el teu qué seirá?
Music. Amagueu les pipes:
à fé que tú giularás;
pero si eres mantellina,
pa en oli no et faltará.
Y el de aquella? Peluquero,
arruixa, y no faces fanc!
pera traure modes noves,
del teu cap mole farà.
Laltre es Calcetér, Pellér,
Palmitér, y Tirasacs,
Sombrerér, Passamanér,
Ferrobeller, y Mañá,
Tintorér, y Galonér,
Zurrador de cordová,
Corregér, y Brodador,
Campanér, y Pasta pá,
Botér, Tornér, Estanquer,
Espardenér, Fustér, vá
per ultim un qualsevol,
pues tots à reu treballant,

ya sap Deu, y tot lo mon
el jornal que es pot guañar,
y sempre broma que broma;
sempre bolen imitar
à les Señores Condeses,
Marqueses, y aixi altres tals
de possessions, y de rentes,
que ho passen acomodats;
mireu el *causa causorum*
del mal de aquesta Ciutat.
Assó es la *moda*, giquilles:
assó acaba los cabals
dels pares, y dels marits,
ya mestres, ò ya oficials;
y cegues sempre en les modes,
ni dormiu, ni assossegau,
ni oiu Missa en devoció,
os confesseu de añ à añ,
y aixó per obligació;
Sermons ni oirlos contar,
y de esta manera sempre
os encontreu en lo fanc.
Mes com ells van fets uns Ducs,
y elles uns bultos, sagrat,
tots pareixen *Empleados*;
si se espluguen los cabals,

quant se menegen les coses
pera haverse de casar,
à Dios, carabasa al rabo!
si es casen, al sendemà
descuberta la empanada,
tots son calfaments de cap,
alzar muscles, ruar celles,
passegets amunt, y aball,
suspirs, y mosegar morro,
torcarse els ulls à dos mans,
malaint el matrimoni,
y tot tiranto à rodar.
Y assó? la moda. Vinagres,
quánt sau de desengañar?
Y vosaltros, vanitoses,
quánt coneixereu lo mal?
Per ultim, yo ya mo deixé,
perque sé que os enfadáu;
tant sols os agrada el dolz,
y amarguen les veritats.
Lo cert es, que com yo os
viuriéu quietets, y en pau,
no faltarien pesetes,
ni la gracia del de dalt:
de altre modo barca à fondo
à Dios, feu lo que bullgau.

Con licencia: En Valencia, por Joseph Estevan, Plaza del Hor
de San Andrés. Año 1784.

